ΤΟ ΩΔΕΙΟΝ

τὸ παρελθὸν σάββατον ἐφιλοξένησε μίαν ῥωσικὴν φωνὴν πολὺ καθὼς πρέπει. Εἰς τὴν χαριεστάτην Βασίλισσάν μας ὀφείλομεν αὐτὴν τὴν θελκτικωτάτην μουσεσπερίδα.

*
* *

Πρέπει νὰ ποῦμε τὴν ἁμαρτίαν μας. Ἐνθυμήθημεν ὅτι τὴν ἡμέραν τοῦ Ἁγίου Γεωργίου παρεπονούμεθα εἰς τοὺς φίλους μας ὅτι οὔτε ἕνα λουκοῦμι δὲν μᾶς ἐκέρασεν ὁ Βασιλεὺς ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς ἑορτῆς του.

Ἀφῆστε ὅτι ἐφανταζόμεθα ὅτι κάθε ἁγίου Γεωργίου ἔπρεπε νὰ στρώνωνται τραπέζια εἰς τὰς πλατείας βασιλικῇ δαπάνῃ καὶ νὰ τρῶμε καὶ νὰ πίνουμε εἰς ὑγείαν τοῦ Γεωργίου.

Αὐτὸ θὰ πῇ βασιλεία—ὄχι τῶν οὐρανῶν, ἀλλὰ τῆς γῆς.

*
* *

Τὴν ἑσπέραν λοιπὸν τοῦ Σαββάτου σὰν μᾶς ἐφάνη τὸ δῶρον αὐτὸ τῆς Βασιλίσσης — ὁ Κομισαρέβσκης — δῶρον τόσον ἀφιλοκερδὲς, διότι ἡ ἰδία οὔτε συμμετέσχεν, ὡς ἀναπλήρωσις παραλειφθείσης ἀβρότητος.

*
* *

Ἦτο τόσον εὐχάριστον δι' ἡμᾶς, τῶν ὁποίων αἱ ἀκοαὶ ἀπεβλακώθησαν ἀπὸ τὸ μονότονον ἆσμα ἰταλῶν ἀοιδῶν, νὰ κηληθῶσιν ἀπὸ τὴν ξενότροπον μελῳδίαν τοῦ Ῥώσου ὀξυφώνου. Ἦτο ὡς νὰ ἀφίνῃς ἔργα τοῦ Δαμαλᾶ διὰ νὰ ἀναγνώσῃς Ῥοΐδην.

*
* *

Μετρᾶτε ὀλίγον ; Ἀπὸ τοῦ Σαββάτου μέχρι τῆς σήμερον πόσος καιρὸς παρῆλθεν ; Τέσσαρες ἡμέραι καθ' ὑμᾶς, νύκτες κατ' ἐμὲ, διότι ἐγὼ νύκτας μετρῶ.

Τί ἐντυπώσεις λοιπὸν θέλετε νὰ σᾶς γράψω περὶ τῆς φωνῆς τοῦ κ. Κομισαρέβσκη ; Ἂν ἦτο δυνατὸν νὰ τὴν συνάξω, ὅπως συνάζει κάνεις τριαντάφυλλα, ἀλλὰ καὶ αὐτὰ μαραίνονται καὶ ἀλλοίμονον εἰς τὴν δόξαν των ἂν θελήσῃς νὰ τὰ κρίνῃς μετὰ τρεῖς ἡμέρας, ὅπως ἀλλοίμονον εἰς τὰς δεκαοκταέτιδας ἂν θελήσῃ τις νὰ τὰς κρίνῃ μετὰ εἰκοσαετίαν.

*
* *

Δὲν ἠξεύρω τί φρονοῦν οἱ φυσιολόγοι περὶ τῶν σχέσεων τῆς μνήμης μετὰ τῆς ἀκοῆς. Αἱ ἰδικαί μου τοὐλάχιστον εὑρίσκονται εἰς ἐμπόλεμον κατάστασιν· μόλις χαιρετῶνται· καὶ κατὰ τὰ $^{9}/_{10}$ δὲν εἶμαι δυσηρεστημένος ἐκ τῆς καταστάσεως αὐτῆς. Δὲν πιστεύω δὰ τὰ ἐν Ἀθήναις ἀκουόμενα νὰ ἔχουν καὶ αὐτὰ ἀξιώσεις ἀθανασίας.

*
* *

Ἂν θέλετε νὰ σᾶς πῶ καὶ ἓν μυστικόν: ἔχω τόσας γνώσεις περὶ μουσικῆς ὅσας θὰ εἴχετε περὶ τῆς μορφῆς κόρης τὴν ὁποίαν μόνον ἀκούετε νὰ τραγουδῇ ἀπὸ πρωΐας μέχρις ἑσπέρας.

Ἀλλὰ μουσικὰ σᾶς ὡμίλησεν ἤδη ἡ *Ἐφημερὶς* περὶ τοῦ κ. Κομισαρέβσκη, ἥτις ἔκαμε καταμετρήσεις ἐπὶ τῆς φωνῆς τοῦ Ῥώσου ὀξυφώνου.

*
* *

Ἡμεῖς περιοριζόμεθα νὰ σᾶς εἴπωμεν ὅτι ἡ φωνὴ τοῦ κ. Κομισαρέβσκη ἔφθανε καὶ ὑπερέφθανε τὰς ἀπαιτήσεις τοῦ ᾄσματός του, ἦτο δὲ φωνὴ βορεία, ἀλλὰ δροσερὰ, κανονικὴ καὶ σταθερά.

Ἂν ἐπετρέπετο νὰ εἰσαγάγωμεν καὶ εἰς τὸ κεφάλαιον αὐτὸ φιλολογικήν τινα παρομοίωσιν, θὰ ἐλέγομεν ὅτι ἡ φωνὴ τοῦ κ. Κομισαρέβσκη δὲν εἶναι τῆς ῥωμαντικῆς, ἀλλὰ τῆς πραγματικῆς σχολῆς. Σοῦ τραγουδᾷ ἄνθρωπος ἐρωτευμένος, ὄχι φάσμα ἐρωτευμένον. Εἶναι τόσῳ φυσικὴ ἡ φωνή του, ὥστε τὸ ᾆσμά του καὶ μάλιστα αἱ ῥωσικαὶ ἐκεῖναι *ῥωμάντσαι* του διανοίγουν εἰς τὴν φαντασίαν σου ῥωμαλέαν φύσιν, εἰς τὰ παρθένα τῆς ὁποίας δάση μουσικὴ δίδεται συναυλία, τὸν λόγον δὲ ἢ τὸ ᾆσμα ἔχει τὸ μελωδικώτερον τῶν πτηνῶν.

*
* *

Ἐχάρημεν καὶ δι' ἄλλον λόγον, διότι εὕρομεν ἀφορμὴν νὰ συνδιαλλαγῶμεν μετὰ ῥωσικῶν προσόντων, ἡμεῖς οἱ ἕνεκα ἐθνικῆς πολιτικῆς ἐξ ὀφειλῆς ἐχθροὶ τῶν Ῥώσων.

Ἂν ἐρωτήσητε τοὺς ἐπιπολαίους : τί εἶναι οἱ Ῥῶσοι, μονοροφητὶ θὰ σᾶς ἀπαντήσουν : Βάρβαροι, Βάνδαλοι, Σκῦθαι, κτήνη.

Καὶ ἡμῶν ἡ ὑψίστη φιλοπατρία αὐτὸ μόνον ἠδύνατο νὰ εὐχηθῇ :

Νὰ εἴμεθα κτήνη ὡς οἱ Ῥῶσοι.

Ἔχουν ἐκεῖνοι ζωγραφικὴν, μουσικὴν, ποίησιν καὶ ἐπιστήμην οἵας δὲν ὠνειρεύθημεν ἡμεῖς, οἱ ἥρωες τῆς φαφλαταρίας.

*
* *

Μᾶς ἐγοήτευσε τὸ αἰσθηματικὸν βάθος τῆς ῥωσσικῆς *ῥωμάντσας* ἣν πρώτην φορὰν ἠκούσαμεν, τόσον πρωτότυπον καὶ τόσον ἐκφραστικὴν, ὡς νὰ ἦτο κρύσταλλος ἐφ' ἧς ἀντενακλῶντο ὅλα τὰ χρώματα τῆς Ἴριδος. Ἠσθάνεσο ἐκεῖ ἔρωτα, περιπάθειαν, σκέψεις, θεωρίαν τῆς φύσεως, ἡδονὴν, διάχυσιν, ὅλα ὅσα ὑγιὴς καρδία ὑπὸ ὑγιοῦς κυκλουμένη ἀτμοσφαίρας δύναται νὰ αἰσθανθῇ.

*
* *

Ἀλλ' ὁ διαπρεπὴς βαρβιτιστής μας κύριος Αὐγερινὸς ἦτο τόσον ἐν ἁρμονίᾳ πρὸς τὸν φιλοξενούμενον Ῥῶσον ἀοιδὸν, ὥστε μᾶς ἐπετρέπετο τῇ στιγμῇ ἐκείνῃ ἡ ἐξ ἐθνικοῦ ἐγωϊσμοῦ θυμηδὴς σκέψις ὅτι ἡ ῥωσικὴ καὶ ἡ ἑλληνικὴ τέχνη ἐν ἰσότητι ἀδελφικῇ συνευωχοῦντο ἐπὶ τῶν γυμνῶν ἐκεῖ τοῦ Ὠδείου σανίδων. Κάνεις δὲν ἠξεύρει τὰς λυρικὰς μελῳδίας τῶν πατέρων μας, ἀλλ' ὅστις ἀνέγνωσε ὅπου ὁ Πλάτων περὶ μουσικῆς γράφει καὶ ἐθωπεύθη ἔπειτα ἀπὸ τὴν λεπτὴν αὖραν τῆς βαρβίτου τοῦ Ἕλληνος τεχνίτου, εὑρίσκει τόσα ἑνωτικὰ μεταξὺ τῆς ἀναμνήσεως καὶ τῆς πραγματικότητος.

*
* *

Ἐναέριοι τῇ ἑσπέρᾳ ἐκείνῃ μεταξὺ τοῦ κ. Κομισαρέβσκη καὶ τοῦ κ. Αὐγερινοῦ οὔτε προσεβλέψαμεν εἰς τὴν σάλαν, διὰ νὰ σᾶς εἴπωμεν τί συνέβαινεν ἐκεῖ. Ὅλη δὲν ἤξιζε καμμίαν *νόταν* πρὸς μίαν νόταν τοῦ Κομισαρέβσκη ἢ τοῦ Αὐγερινοῦ.

Καλιβάν.

ΜΟΤΤΟ.

Ἡ πρώτη Ματου εἶναι ἡ **Ἔκθεσις** τῆς φύσεως.

Τάκ.